



Poslovno udruženje komunalnih preduzeća **KOMDEL**

**Beograd, Branka Krsmanovića 13**

Tel/Fax: 011 2408 092, Tel: 011 2400 227

E-mail: [komdel@ttigroup.co.rs](mailto:komdel@ttigroup.co.rs) [www.ttigroup.co.rs](http://www.ttigroup.co.rs)

Stručna služba: **TTI Group** d.o.o. Beograd

**Beograd, jun 2019. godine**

**INFORMACIJA 14**

## **TAHOGRAFI I EVIDENTIRANJE RADNOG VREMENA POSADE**

**Zakon o izmenama i dopunama Zakona o radnom vremenu posade vozila u drumskom prevozu i tahografima ("Sl. glasnik RS", br. 95/2018)** prema završnim odredbama člana 42. izmena Zakona, stupio je na snagu 8.12.2018. godine. Ovaj Zakon sadrži novine koje se u dobroj meri odnose i na komunalna preduzeća.

U članu 41. Između ostalog stoji da vozila koja stupanjem na snagu izmena Zakona imaju obavezu ugradnje tahografa, moraju ugraditi tahograf najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu izmena Zakona (do 08. Juna 2019. godine), a u istom roku prevoznici i vozači koji stupanjem na snagu izmena Zakona dobijaju obavezu korišćenja tahografa moraju da počnu sa korišćenjem tahografa.

Kako u praksi postoje određene nedoumice oko primene Zakona i Pravilnika o podeli motornih i priključnih vozila i tehničkim uslovima za vozila u saobraćaju na putevima, u ovoj informaciji **prenosimo integralni odgovor redakcije Paragrafa na dva osnovna pitanja** koji po našem mišljenju u mnogome razrešava dileme:

- 1) Da li javno komunalno preduzeće ima obavezu izdavanja potvrde o odsustvovanju vozača odnosno zaposlenih u preduzeću?**
- 2) Da li vozila u vlasništvu preduzeća koja su angažovana na otpušavanju kanalizacije i sakupljanju i odvoženju smeća treba da imaju baždarene tahografe?**

*"Oblast primene i izuzeci od primene Zakona o radnom vremenu posade vozila u drumskom prevozu i tahografima ("Sl. glasnik RS", br. 96/2015 i 95/2018 - dalje: Zakon) uređeni su odredbom člana 2. Zakona. Prema stavu 1. tog člana, Zakon se primenjuje na drumski prevoz:*

*- tereta, kada je najveća dozvoljena masa vozila veća od 3,5 t;*

*- putnika, vozilima koja su svojom konstrukcijom i opremom prilagođena za prevoz više od devet lica, uključujući vozača.*

*Prema stavu 5., izuzetno od stava 1. istog člana Zakona, odredbe čl. 4. do 12. Zakona (kojima je uređeno radno vreme i vreme upravljanja vozilom) ne primenjuju se na drumski prevoz koji se obavlja u celini na teritoriji Republike Srbije:*

*- vozilima za održavanje kanizacionih sistema, za zaštitu od poplava, za održavanje vodovodnih, gasovodnih i elektrodistributivnih instalacija;*

*- vozilima za održavanje i upravljanje putevima;*

*- vozilima za održavanje telefonsko-telegrafske mreže, za radio-televizijsku difuziju i vozilima službi i organa bezbednosti Republike Srbije za otkrivanje radio ili televizijskih predajnika i/ili prijemnika;*

*- vozilima koja se koriste za prikupljanje mleka sa stočnih gazdinstava i za dopremanje posuda za mleko ili mlečnih proizvoda namenjenih za životinjsku ishranu;*

*- vozilima čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 7,5 t, koja se koriste kod pružalaca univerzalnih usluga, u skladu sa propisima iz oblasti poštanskih usluga, za isporuku pošiljaka kao univerzalne usluge koja se koriste najdalje do 100 km od sedišta, odnosno ogranka prevoznika, pod uslovom da upravljanje vozilom ne predstavlja osnovno zanimanje vozača;*

- teretnim vozilima namenjenim za vršenje rada na način da se vozilom ne može prevoziti nikakav drugi teret.

Na prevoz navedenim vozilima (iz stava 5) se, dakle, ne primenjuju navedene odredbe čl. 4 -12. Zakona kojima je uređeno radno vreme i vreme upravljanja vozilom. Iz toga, konsekvntno, proizilazi da ne postoji obaveza javnog komunalnog preduzeća (dalje: JKP) da vozačima, koji upravljaju vozilima za održavanje kanalizacionih sistema i vozilima za sakupljanje i odlaganje smeća, izdaje potvrdu iz člana 11. Zakona, odnosno, potvrdu o odsustvovanju.

Prema odredbi člana 2. stav 9. Zakona, vozila u koja mora biti ugrađen tahograf i izuzeća od ugradnje tahografa definisana su propisom kojim se uređuju uslovi koje moraju da ispunjavaju vozila u saobraćaju na putu u pogledu dimenzija, tehničkih uslova i uređaja, sklopova i opreme i tehničkih normativa. Taj propis je Pravilnik o podeli motornih i priključnih vozila i tehničkim uslovima za vozila u saobraćaju na putevima ("Sl. glasnik RS", br. 40/2012, 102/2012, 19/2013, 41/2013, 102/2014, 41/2015, 78/2015, 111/2015, 14/2016, 108/2016, 7/2017 - ispr., 63/2017, 45/2018, 70/2018, 95/2018 i 104/2018 - dalje: Pravilnik) u kome se može naći odgovor na drugi deo pitanja.

**Odredbom člana 79. stav 1. tačka 5) podtačka (5) Pravilnika utvrđeno je, naime, pravilo da vozila vrste N (teretna vozila) moraju da imaju tahograf ako teretno vozilo, odnosno skup vozila ima najveću dozvoljenu masu preko 3,5t.**

U stavu 7. istog člana Pravilnika predviđeni su izuzeci od obaveze posedovanja tahografa tako što je propisano da **tahograf ne moraju da imaju:**

- vozila čiji je vlasnik ili korisnik policija, služba civilne zaštite ili vatrogasna služba;
- vozila čija najveća konstruktivna brzina ne prelazi 40 km/h;
- specijalizovana vozila koja se koriste u medicinske svrhe (vozila opremljena sredstvima i uređajima kojima se obavljaju određene medicinske intervencije);
- vozila od istorijskog značaja (oldtajmeri);
- specijalizovana vozila za prevoz opreme cirkusa i zabavnih parkova (vozila opremljena sredstvima i uređajima neophodnim za prevoz životinja ili rekvizita, odnosno sredstvima i uređajima koji se neposredno koriste u zabavnim parkovima ili pri izvođenju cirkuskih predstava);
- specijalizovana vozila za prevoz novca i/ili dragocenosti;
- specijalizovana vozila za prevoz košnica.

Iz navedenih odredbi Pravilnika proizilazi da vozila kojima JKP obavlja komunalnu delatnost (otpušavanje kanalizacije, sakupljanje i odvoženje smeća) nisu izričito izuzeta od obaveze posedovanja tahografa, kao što je to ranije bio slučaj.

Valja, međutim, napomenuti i to da u svakom konkretnom slučaju odgovor na postavljeno pitanje može zavistiti i od tehničkih karakteristika vozila koja se u praksi za te namene koriste.

**Naime, ako teretna vozila kojima se obavljaju navedene delatnosti nemaju najveću dozvoljenu masu preko 3,5t - ne moraju da imaju tahograf.**

**Ukoliko, pak, teretna vozila kojima se obavljaju navedene delatnosti imaju najveću dozvoljenu masu preko 3,5t - moraju da imaju tahograf. Taj tahograf, u skladu sa članom 80. stav 1. Pravilnika, mora da: bude ugrađen, podešen, kontrolisan, pregledan i opravljen u radionici za tahografe koja poseduje dozvolu za rad; bude žigosan važećim žigom (plombiran na svim spojnim tačkama instalacije, prenosnog sistema i predviđenih mesta u unutrašnjosti tahografa, bez oštećenja plombi i njihovih ležišta, plombama sa žigom radionice za tahografe koja poseduje dozvolu za rad); poseduje važeće uverenje o ispravnosti i bude označen odgovarajućom informativnom nalepnicom sa propisanim sadržajem.**

**Međutim, Pravilnikom je i u odnosu na ta vozila (najveće dozvoljene mase preko 3,5t) učinjen izuzetak. Naime, u slučaju da konstruktivna brzina tih vozila ne prelazi 40 km/h, ta vozila ne moraju da imaju tahograf. "**